

Kongressen 2026

Dagordning utskott 1

1. Val av ordförande
2. Val av sekreterare
3. Godkännande av röstlängd
4. Val av en person att jämte ordföranden justera protokollet
5. Godkännande av dagordning
6. Så här arbetar vi – formalia för utskottsarbetet
7. Motion 1 - Förändra arbetsgivares löneansvar vid krig och väpnad konflikt + Riksstyrelsens svar (5.1)
8. Motion 2 - Tydligare regler vid tillsynsbesök och bilaga 1 + Riksstyrelsens svar (5.2)
9. Motion 3 – Företagarnas Hållbarhetsarbete + Riksstyrelsens svar
10. Motion 4 - Kapitalanskaffning och finansiering - förslag till nytt verksamhetsområde + Riksstyrelsens svar
11. Ramar och riktlinjer för Företagarnas företagarpolitiska arbete (7.0)

Kongressen 2026

Så här arbetar vi – formalia för det digitala utskottsarbetet

Förslag till beslut

Riksstyrelsen föreslår kongressens utskott besluta

att godkänna förslaget till Så här arbetar vi – formalia för det digitala utskottsarbetet.

Procedurregler för arbetet i utskotten

Utskottens roll inför kongressen

För att öka engagemanget och få fler aktiva ombud genomförs en del av kongressens innehåll i digitala utskott veckan innan kongressen. De digitala utskotten möjliggör att samtliga ombud kan välja att delta i alla utskott. Utskotten ger ombuden mer tid för debatt och dialog än när debatten endast sker i plenum.

Varje utskott har en ordförande, en sekreterare, representation från riksstyrelsen och sakkunniga medarbetare.

Samtliga ombud och observatörer fick den 9 april möjlighet att anmäla sig till utskotten.

Utskottens förslag är huvudförslag när kongressen ska behandla ärenden som förberetts i utskott.

Kongresshandlingar

Samtliga ombud får en länk till kongresshandlingarna som också finns på Företagarnas intranät. En länk till handlingarna i pdf finns också i kongressverktyget.

Utskott

19 maj kl. 08.30-10.30	Utskott 1
19 maj kl. 15.00-17.00	Utskott 2
20 maj kl. 08.30-10.30	Utskott 3
20 maj kl. 15.00-17.00	Utskott 4

Digitalt mötesystem

Varje ombud får en länk till det webbaserade kongressverktyget. Inloggning sker via BankID.

Om ni saknar tillgång till BankID så ombuds ni kontakta kongressekretariatet.

Kongressverktyget fungerar på dator, lpad/surfplatta eller mobil. Kongressverktyget kräver en uppdaterad modern webbläsare som Chrome, Safari, Firefox eller Microsoft Edge. Ett tips är att använda sig av två enheter. Datorn för att läsa handlingarna och mobil eller lpad/surfplatta för att rösta och begära ordet. Det går att vara inloggad i kongressverktyget på mer än en enhet.

När ombudet loggat in med BankID i kongressverktyget får denne automatiskt sina rättigheter (rösträtt, yrkanderätt, o.s.v.). Ersättare som loggar in i kongresssystemet har inga rättigheter.

Efter genomförd närvarokontroll i systemet kommer det att upprättas en röstlängd. Ombud som inte är inloggade i kongresssystemet när närvarokontrollen görs, begär närvaro via en knapp i systemet och justeras in löpande i röstlängden, dock ej under startad/pågående votering.

Om ombud avviker tillfälligt från mötet, ska detta meddelas via knapp i systemet. Närvaro begärs därefter igen i systemet. Det är dock inte nödvändigt vid väldigt korta avvikelser.

Först när ersättaren går in för ett ordinarie ombud överförs ombudets rättigheter till ersättaren.

Det är viktigt att kongressekretariatet informeras när en ersättare går in för ett ordinarie ombud så att ersättaren får sina rättigheter och att röstlängden blir korrekt. Maila kongress@foretagarna.se

Begäran om ordet, förslag och repliker

Ombud och observatörer begär ordet med hjälp av kongresssystemet. Aktuell talarlista visas i systemet under aktuell punkt på dagordningen. Observatörer får endast begära ordet i anslutning till egen motion.

Talartiden är begränsad till tre minuter per inlägg. Varje ledamot i utskottet har rätt till högst två repliker i varje ärende. I utskotten har även observatörer rätt att delta i debatten.

För varje punkt på dagordningen öppnar mötesordföranden talarlistan genom att säga: "Kongressens utskott börjar nu behandla punkten...".

Yttranden

Alla yttranden sker i videomötet. När ordföranden ger en ordet så un-mutear man sig själv och talar i mötet. För att minska starttid för talare så bör man vara extra uppmärksam och redo att ta bort mute när man står högt upp på talarlistan. Att ha kamera på i videomötet uppmuntras generellt men uppmanas när man yttrar sig.

Förslag och yrkanden

Riksstyrelsens förslag till beslut är huvudförslag vid behandlingen av ärendena i utskottet. Något yrkande behöver inte lämnas in för att riksstyrelsens förslag ska behandlas. Yrkanden lämnas in skriftligen till utskottets ordförande.

Ordningsfrågor begärs med särskild knapp i kongresssystemet.

Omröstning och votering

Vid omröstning avgörs en fråga i första hand med tyst acklamation, d.v.s. att ordföranden frågar om någon *inte* bifaller förslaget (röstar nej/avstår), och om det är tyst antas förslaget vara klubbat utan formell ja-röstning.

Begär någon votering kommer omröstningen ske med hjälp av kongresssystemet.

Protokoll

Protokollen från utskotten är rena beslutsprotokoll som endast anger utskottets förslag till beslut. I protokollet finns också riksstyrelsens förslag till beslut och förslag till beslut i motion.

Streck i debatten, tidsbegränsning

Utskottet beslutar om streck i debatten och om ytterligare tidsbegränsning av inläggen efter förslag från utskottets ordförande eller från ledamot i utskottet.

Motion till Företagarnas kongress 2026

Från: Företagarna Valdemarsvik

Förändra arbetsgivares löneansvar vid krig och väpnad konflikt

Bakgrund

Det säkerhetspolitiska läget i Europa har försämrats kraftigt. Sverige kan inte längre utgå från att krig och väpnade konflikter är hypotetiska scenarier. Trots detta är arbetsrätten och regelverket kring arbetsgivares löneansvar i huvudsak utformat för ett långvarigt fredstillstånd.

Problem

Enligt gällande rätt kvarstår arbetsgivarens löneansvar så länge en anställning består, även vid extraordinära händelser. Statlig lönegaranti aktualiseras normalt först vid konkurs eller företagsrekonstruktion, och krisstöd som korttidsarbete förutsätter att företaget fortfarande kan bedriva verksamhet.

Vid krig eller väpnad konflikt kan företag helt eller delvis slås ut genom bombningar, sabotage, avspärningar eller andra krigshandlingar. I dessa situationer kan det vara **objektivt omöjligt** att bedriva verksamhet och därmed generera intäkter för löner. Samtidigt saknas i praktiken försäkringslösningar som täcker löneansvar vid krig.

Resultatet är att enskilda företagare riskerar att bära ett fullständigt löneansvar i en situation de varken kan påverka eller försäkra sig mot. Detta är orimligt, rättsosäkert och riskerar att allvarligt skada företagandets förutsättningar i Sverige.

Företagarna Valdemarsviks uppfattning

För att företagare även framöver ska våga investera, anställa och bedriva verksamhet i Sverige krävs ett regelverk som är anpassat även för extrema samhällsstörningar. Vid krig eller väpnad konflikt måste staten ta ett tydligare finansiellt och arbetsrättsligt ansvar. Löneansvaret kan inte ensidigt vältras över på enskilda företagare när verksamheten omöjliggörs av krigshandlingar.

Yrkanden

Företagarna Valdemarsvik föreslår därför att Företagarnas kongress beslutar:

- **att** Företagarna nationellt ska driva kravet på att arbetsgivare helt eller delvis fråntas löneansvaret vid krig eller väpnad konflikt, när företaget objektivt saknar möjlighet att bedriva verksamhet,
- **att** Företagarna ska verka för att staten inför en särskild ordning för löneersättning eller lönegaranti vid krig och andra extrema samhällsstörningar,
- **att** Företagarna ska prioritera frågan i sitt näringspolitiska påverkansarbete gentemot regering och riksdag.

Motion 1

Johanna Nockmar, Ordförande Företagarna Valdemarsvik

Sara Hedström, Vice Ordförande Företagarna Valdemarsvik

Motion till Företagarna i Valdemarsviks kommun 2026

Tydligare regler vid tillsynsbesök från myndigheter

Bakgrund

Företagare får regelbundet besök av olika tillsynsmyndigheter såsom Arbetsmiljöverket, Länsstyrelsen, Jordbruksverket och kommunens miljö- och hälsoskyddsmyndighet mfl. Tillsyn är en viktig del av myndigheternas uppdrag och något företagare generellt har förståelse för.

Det förekommer dock återkommande situationer där en inspektion aviseras i förväg av en specifik inspektör, men där ytterligare personer följer med vid själva besöket utan att detta kommunicerats i förväg. Dessa personer kan exempelvis vara praktikanter, studenter eller nya kollegor som deltar i utbildningssyfte.

Även om detta kan vara motiverat ur myndighetens perspektiv, innebär det att företagaren i praktiken ställs inför ett faktum när myndigheten redan står på plats. Många företagare upplever då att det är svårt att ifrågasätta situationen eller säga nej till ytterligare personer, av rädsla för att det kan påverka relationen till tillsynsmyndigheten eller framtida bedömningar.

För företag kan detta innebära problem kopplade till exempelvis sekretess, affärskänslig information, begränsade lokaler eller arbetsmiljö. Det är inte rimligt att företagare ska behöva acceptera fler deltagare än vad som tidigare kommunicerats.

Problembild

Det finns idag en tydlig obalans i situationen där myndigheten har stort inflytande över hur tillsynen genomförs, medan företagaren i praktiken har begränsade möjligheter att påverka vilka personer som får tillträde till verksamheten.

Transparens och respekt för företagarens situation bör vara en självklar del av ett professionellt tillsynsarbete.

Yrkande

Med anledning av ovanstående föreslås att Företagarna:

1. Aktivt lyfter frågan om deltagare vid tillsynsbesök i dialog med berörda myndigheter.
2. Verkar för att det införs tydliga rutiner där alla deltagare vid ett tillsynsbesök ska anges i förväg i kallelsen till företaget.
3. Verkar för att företagare ska ha rätt att godkänna eller avböja närvaro av personer som inte är direkt ansvariga för tillsynen.
4. Tar initiativ till dialog på regional eller nationell nivå inom Företagarna för att driva frågan gentemot berörda myndigheter.

Syfte

Syftet är att skapa en mer transparent och respektfull tillsynsprocess där företagare ges rimliga förutsättningar att veta vilka som ges tillträde till deras verksamhet.

Se bilaga 1.

Plats och Datum:

Stora Mossen, Valdemarsvik 2026-01-27

Namn:

Johnny Nilsson

Förslag på konkret policy

Riktlinjer för tillsynsbesök hos företag

Företagarna anser att följande principer bör gälla vid myndigheters tillsynsbesök hos företag:

- 1. Förhandsinformation**
Samtliga personer som planeras delta vid en inspektion ska anges i förväg i kallelse eller avisering till företaget.
- 2. Tydligt syfte**
Om ytterligare personer deltar i utbildnings- eller introduktionssyfte ska detta framgå tydligt.
- 3. Företagarens godkännande**
Företagaren ska ha möjlighet att framföra invändningar mot deltagande av personer som inte är direkt ansvariga för tillsynen.
- 4. Respekt för verksamhetens förutsättningar**
Hänsyn ska tas till verksamheter där affärshemligheter, säkerhetskrav eller begränsade lokaler gör det olämpligt att fler personer deltar.
- 5. Professionell dialog**
Om ytterligare personer önskar delta vid inspektionen bör detta i första hand ske efter dialog och samförstånd med företaget.

Dessa principer syftar till att stärka förtroendet mellan företagare och tillsynsmyndigheter samt bidra till en mer transparent och professionell tillsynsprocess.

Företagarnas hållbarhetsarbete

Företagarna har genom åren haft stort engagemang inom hållbarhet, ett område där omvärlden snabbt förändras liksom behoven. Det är därför dags att ta nästa steg och säkerställa vår relevans i hållbarhetsfrågan både internt och gentemot medlemsföretagen.

Bakgrund

Företagarna har genom åren gjort återkommande undersökningar om företagen, sammanställda i hållbarhetsrapporter 2015, 2019, 2022 och senast i en presentation av en panelundersökning 2025, som besvarades av 1 169 företagare i olika branscher.

I rapporten 2022 baserat på 805 företagare med bred representation sett till olika branscher och över hela landet, dras slutsatsen att:

”Hållbarhetsfrågorna är prioriterade bland Sveriges småföretagare. Nio av tio företagare anser att det är viktigt eller mycket viktigt för företag att ta ett samhällsansvar och att bedriva hållbarhetsarbete. Nästan lika många, hela 86 procent av Sveriges företagare, anser dessutom att det är viktigt eller mycket viktigt för det egna företaget. Hållbarhet och samhällsansvar är alltså inte bara viktigt i allmänhet, utan är i allra högsta grad även viktigt för den egna verksamheten.”

Vidare framgår det av rapporten att: ***”...hållbarhetsperspektivet väger allt tyngre hos kunder, finansiärer och samhället i stort, vilket innebär att de företag som agerar hållbart kan dra konkurrensmässiga fördelar av sina insatser. Företag med ett hållbarhetsarbete upplever bland annat förbättrade kundrelationer, nöjdare medarbetare och ökad lönsamhet.”***

Det faktiska hållbarhetsarbetet i företagen har de senaste åren påverkats bl a av striktare lag- och standardkrav:

- EU:s regleringar såsom EU´s gröna giv ”Green Deal” med bland annat Cirkulär ekonomi.
- Hållbarhetsrapporteringslagen CSRD/VSME med ESRS-parametrar och dubbla väsentlighetsanalyser.
- Standarden för miljöledningssystem ISO 14001 som uppdaterats 2026.

Som stöd för att möta upp de legala kraven finns verktyg och annat stöd att tillgå på Företagarnas hållbarhetsportal <https://www.foretagarna.se/driva-egget-foretag/hallbarhetsportalen/>

En av grundförutsättningarna för att driva företag hållbart över tid är att säkerställa en bra fysisk och social miljö för sitt företagande, något som miljöaktivisten David Brower uttryckt och ofta blir citerad för: "There´s no business on a dead planet".

Svenska företag har mångårig erfarenhet av att bidra till lösningar på världens hållbarhetsutmaningar. Många företag satsar i sina affärsmodeller på nya innovationer, produktutveckling, hållbar design, cirkulär ekonomi, förnyelsebar energi etc och är en konkurrenskraft att räkna med. Det blir ett win-win för företagets ekonomi och utveckling, för miljön och för människor.

De flesta företagare drivs dock av visionen att bidra till en bättre värld och göra skillnad, och tar ansvar utan egentligt vinstintresse, bara för att de vill.

Företagarnas vision

Företagarnas organisation har tidigare levt med samma vision som medlemsföretagen runt om i landet, vilket skapat trovärdighet och långsiktighet.

Tidigare vision

Vi drivs av att utveckla vårt land så att Sverige även i framtiden är ett av de bästa länderna att leva, verka och bo i. Denna utveckling blir möjlig först när företagsamma människor når sin fulla potential och får förutsättningarna att kunna lösa dagens och framtidens problem. Vi vill kunna överlämna ett land och ett samhälle till våra barn och barnbarn som är i bättre skick än det land som vi fick till skänks av tidigare generationer.

Nuvarande vision

I samband med Företagarnas höst-kick-off 2024 lanserades den i vårt tycke ganska urvattnade visionen: ***Ett företagande i världsklass – för ett bättre Sverige för alla***

På hemsidan uttrycks idag: ***Vår vision är att skapa ett bättre företagarklimat där företagare har rätt förutsättningar att utveckla sina verksamheter och nå sina mål. Vi erbjuder våra medlemmar ett brett utbud av nätverk, kunskap och förmåner, samt driver på utvecklingen för ett mer gynnsamt näringsliv.***

Förslag - Företagarnas hållbarhetsarbete

Vår uppfattning är att det idag finns ett GAP mellan Företagarnas och medlemmarnas hållbarhetsarbete. Den senaste enkäten kallas "miljö och klimat" men de sex frågorna handlade uteslutande om klimatet. Enkätfrågorna uppfattas vinklade och utgår från att hållbarhetsarbete är betungande. Företagarna behöver därför göra ett omtag kring sin egen strategi.

Ett framgångsrikt hållbarhetsarbete är integrerat i vision och affärsmodell. Bäst effekt uppnås i ett livscykelperspektiv där sociala och miljömässiga faktorer beaktas i hela värdekedjan, dvs leverantörer, transporter, utförande, användning, avfall/återvinning.

De förmåner som idag erbjuds medlemmarna innefattar bland annat bilar, ekonomi & finansiering, el & drivmedel, frakt, försäkringar, hotell, resor, IT & telefoni, kontor verktyg & utrustning, säkerhet. Samtliga är viktiga aktörer för en hållbar värdekedja.

Företagarna kan förslagsvis stärka sitt varumärke och trovärdighet, samt ge bästa möjliga stöd till såväl enskilda medlemmar som branschförbund, genom sitt eget hållbarhetsarbete.

- Strategi: Organisationen Företagarna antar en egen hållbarhetspolicy/-vision.
- Uppströms: Företagarnas förmåner förhandlas med partners som har ambitioner för hållbarhet och som stärker våra medlemmars hållbarhetsarbete; t ex miljömärkta hotell, hållbara drivmedel, miljö/hållbarhetscertifierade organisationer
- Indikatorer och mål: Företagarna identifierar prioriterade områden t ex genom en dubbel väsentlighets/intressentanalys inkl det finansiella perspektivet som minst omfattar; klimat, biologisk mångfald, jämlikhet och arbetsvillkor i värdekedjan.
- Verifiering: Företagarna överväger att själva hållbarhetscertifiera sin verksamhet.
- Nedströms, medlemsstöd: Företagarnas experthjälp harmoniserar med alla ovanstående punkter.

Vi yrkar på att kongressen beslutar:

- Att Företagarna genomför väsentlighetsanalys för prioritering och rapportering av egna indikatorer inom hållbarhet
- Att Företagarna antar en egen hållbarhetspolicy och -strategi för sitt interna arbete
- Att Företagarna breddar och stärker upp expertområdet klimat, energi och infrastruktur med fler områden inom miljö och social hållbarhet.
- Att Företagarna prioriterar samverkan med partners som delar våra värderingar och därmed stödjer medlemmarnas hållbarhetsarbete.

Härnösand 22 mars 2026

Styrelsen Företagarna Härnösand genom

Annalena Sjölund, ordförande

Motion till Företagarnas kongress 2026

Kategori: Övergripande strategisk fråga för att utveckla verksamheten

Kapitalanskaffning och finansiering – förslag till nytt verksamhetsområde

Bakgrund

Tillgång till kapital är en av de mest avgörande faktorerna för att företag ska kunna startas, växa och utvecklas. Samtidigt vittnar många företagare om att just kapitalanskaffning och finansiering är ett av de mest komplexa och svårnavigerade områdena i företagandet.

Behovet uppstår i flera skeden av företagarens resa: vid uppstart av nya företag, vid investeringar och expansion, vid generationsskiften och ägarförändringar, vid tillfälliga likviditetsutmaningar samt vid scale-up och internationalisering.

Utbudet av finansieringsformer har samtidigt blivit alltmer omfattande. Traditionella banklån kompletteras idag av exempelvis riskkapital, affärsänglar, crowdfunding, venture capital, alternativa kreditgivare, offentliga stöd och olika hybridinstrument. För många små och medelstora företag saknas en oberoende och kunnig vägledare i denna komplexa miljö.

Här finns en tydlig möjlighet för Företagarna att stärka sin roll som den organisation i Sverige som står närmast företagarens vardag. Genom att erbjuda objektiv rådgivning och vägledning inom kapitalanskaffning och finansiering kan organisationen skapa en mycket konkret och efterfrågad medlemsnytta.

Motionen har tidigare behandlats vid kongresserna 2022 och 2024 där den senast mottogs positivt med diskussioner utan att leda till beslut. Samtidigt har utvecklingen i omvärlden gjort frågan ännu mer aktuell. Många företagare möter idag högre räntor, svårare bankfinansiering och ökade krav på säkerheter.

Samtidigt står organisationer som Företagarna inför den ständiga utmaningen att stärka medlemsnyttan och attrahera nya medlemmar. I det lokala arbetet inom Företagarna Lidingö ser vi tydligt hur detta påverkar medlemsutvecklingen. Under 2025 fick vi 46 nya medlemmar samtidigt som 47 valde att lämna organisationen.

När vi diskuterar denna idé med företagare – både inom och utanför organisationen – möts vi nästan alltid av samma reaktion: detta är något som verkligen behövs. Att plocka hem det här för medlemmar centrala området. Från det idag mindre och utalloyade samarbetet, till ett nytt verksamhetsområde inom finansiering och kapitalanskaffning med Företagarna som avsändare. Det skulle kunna bli ett lika starkt argument för

medlemskap som organisationens juridiska rådgivning, som idag är en av de mest uppskattade medlemsförmånerna.

Förslag

I en snabbt föränderlig ekonomi behöver Sveriges företagare bättre stöd i frågor som rör finansiering, kapitalstruktur och kapitalanskaffning.

Genom att utveckla ett nytt verksamhetsområde inom detta område kan Företagarna stärka medlemsnyttan, öka medlemslojaliteten, attrahera nya företagare och bidra till fler växande företag i Sverige.

Vi yrkar därför att kongressen beslutar:

att ge styrelsen och ledningen för Företagarna i uppdrag att utreda värdet för medlemmarna av att utveckla ett nytt verksamhetsområde inom finansiering och kapitalanskaffning med syfte att erbjuda medlemmarna objektiv rådgivning och vägledning kring olika finansieringslösningar.

att ge styrelsen och ledningen för Företagarna i uppdrag att utreda hur ett sådant verksamhetsområde kan organiseras och implementeras

att resultatet av utredningen redovisas för organisationen senast inför nästa kongress.

Lidingö – 18 mars 2026

Jonas Melcherson
Vice ordförande, Företagarna Lidingö

Mats Limnefelt
Styrelseledamot, Företagarna Lidingö

7.0 Ramar och riktlinjer för Företagarnas företagarpolitiska arbete

Förslag till beslut

Riksstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att fastställa förslaget till Ramar och riktlinjer för Företagarnas företagarpolitiska arbete.

Ramar och riktlinjer för Företagarnas företagarpolitiska arbete

Företagarna – Sveriges välståndsskapare

Företag och företagande är grunden för svenskt välstånd. Utöver innovation och nya produkter och tjänster, står små företag över tid för merparten av de nya jobben i ekonomin. Goda villkor för entreprenörskap och företagande är därför centralt för den ekonomiska utvecklingen. Genom att frigöra människors kraft och potential – i entreprenörer och innovatörer – får Sverige fler företag att växa. Politikens uppdrag är att skapa förutsättningarna; för när företag växer, växer Sverige.

Idag har Sverige över en miljon företag och 525 000 företagare. 1,7 miljoner människor arbetar idag i företag med färre än 50 anställda. Det är fler som jobbar i små företag jämfört med i stora företag (företag med fler än 250 anställda). De små företagen utgör omkring en tredjedel av hela arbetskraften. Det är fler personer som arbetar här än i någon annan kategori av företag eller organisationer. Det är därför som en politik som syftar till högre sysselsättning och tillväxt måste främja jobb- och värdeskapande i små företag.

Även om det är relativt enkelt att starta företag i Sverige, är det verkligen inte alltid lätt att få företag att växa och bli framgångsrika. Det finns gott om politiskt beslutade hinder som hämmar företagarnas jobb- och välståndsskapande. Politiker behöver tillämpa principen "Think small first" och säkerställa att små och medelstora företag omges av en gynnsam miljö för deras utveckling. Regler, skatter och byråkrati kan sätta käppar i hjulet på helt orimliga sätt, eftersom politiska beslutsfattare inte "tänker litet först" och analyserar vilka konsekvenser deras beslut får för de mindre företagen.

Företagarna vill främja svenska företags konkurrenskraft och verkar för att lagstiftning och beskattning utformas så att ett fritt näringsliv kan utvecklas. Grundat på marknadsekonomi vill Företagarna slå vakt om enskild äganderätt, näringsfrihet, fri konkurrens och rättssäkerhet.

Det näringspolitiska arbetet ska ta hänsyn till de ekonomiska, ekologiska och sociala hållbarhetsaspekterna i sin näringspolitiska dialog.

Arbetsätt för påverkansarbetet

För att få största möjliga genomslag för Företagarnas förslag på politiska reformer måste de ta sin utgångspunkt i följande riktlinjer:

1. **Konstruktivitet:** Företagarnas utspel ska leverera konkreta svar på aktuella frågor.
2. **Relevans:** Företagarnas reformförslag ska vara relevanta för de medlemmar vi representerar, de problem vi söker lösa och de politiska företrädare vi vänder oss till.
3. **Uppmärksamhet:** Företagarnas utspel ska leverera nya infallsvinklar och angreppssätt för ökade möjligheter att nå ut brett i samhällsdebatten.
4. **Realism:** Företagarnas utspel ska uppfattas som statsfinansiellt och politiskt genomförbara.
5. **Väl underbyggd kritik:** När företagarpolitiska förslag inte tar utgångspunkt i småföretagarens verklighet ska Företagarna, väl underbyggt, kritisera förslagen.

Tillväxt och tillväxthinder

Ökat välstånd är avhängigt av ekonomisk tillväxt, ökad produktivitet och företagervänliga reformer. Vi har också god erfarenhet av vad tillväxt kan göra för vårt samhälle och vår levnadsstandard. Mellan 1870 och 1970 hade Sverige en unik hög tillväxt och den reala levnadsstandarden per invånare blev tio gånger så hög som den varit innan. Tillväxten under perioden tog Sverige till toppen av välståndsligan. På 1970-talet var bara USA, Schweiz och Luxemburg rikare per capita än Sverige. Nu är vi bara världens trettonde rikaste land. Ambitionen bör vara att Sverige ska återvända till topp 5 i välstånd internationellt.

Enligt vår egen Småföretagsbarometer ser ungefär åtta av tio små och medelstora företag hinder för tillväxt.¹ Under den segdragna lågkonjunkturen har svag efterfrågan blivit det största hindret följt av svårigheter att hitta lämplig arbetskraft, höga arbetskraftskostnader, politisk oförutsägbarhet, skatter och lagar samt myndighetsregler.

Andra hinder rör attityder till företagande och vinst, tillgång till finansiering och problemen med icke fungerande eller stängda marknader. Företagarnas företagarpolitiska arbete syftar till att ta bort dessa tillväxthinder. Grunden för att lyckas är att öka insikten om företagandets verklighet, om drivkrafter och problem. Det gäller också att öka kunskapen om hur stor del av tillväxt och jobbskapande som faktiskt sker i de små och medelstora företagen. Konkret krävs reformer som sänker kostnaden för att starta, driva och växa företag i Sverige.

Företagarna har över tid varit framgångsrika i det företagarpolitiska påverkansarbetet. Samtidigt finns det mycket kvar att arbeta med för ett bättre företagsklimat.

Tre prioriterade reformområden för Företagarna

Genom minskad regelbörda, sänkt skattetryck och tillgång till kompetenta personer att anställa kan företag växa. Det innebär fler jobb, ökad tillväxt och fler människor som förverkligar sin dröm som företagare!

Företagare behöver goda och stabila ramvillkor och förutsättningar för företagande i hela landet, oavsett vilka partier som sitter i regeringen. Kostnaderna för företag i form av skatter, avgifter och regelkrångel måste sänkas. Som ett delmål för detta långsiktiga arbete verkar Företagarna för att

¹ Småföretagsbarometern genomförs av Företagarna tillsammans med Swedbank och Sparbankernas Riksförbund, <https://www.foretagarna.se/politik-paverkan/rapporter/smaforetagsbarometern2/smaforetagsbarometern-2025/>

företagens kostnader sänks med 50 miljarder kronor, och att kostnadshöjningar undviks, till år 2030. Företagarna står upp för svensk konkurrenskraft, öppenhet och ökad handel med omvärlden.

Tre frågor är särskilt viktiga för företagsklimatet:

- ❖ **Minskad regelbörda för företag**
- ❖ **Minskad beskattning av företag och företagare**
- ❖ **Sänkta kostnader att anställa och tillgång till kompetent arbetskraft**

- ❖ **Minskad regelbörda för företag**

Ett tydligt regelverk är avgörande för en fungerande marknad. Men regler kan även ge upphov till negativa konsekvenser, genom att begränsa avtalsfriheten, öka kostnaderna för regelefterlevnad och medföra tolkningssvårigheter. Reglerna måste vara ändamålsenliga, effektiva och rättssäkra, och utgå från en rationell avvägning av regelkostnad och nytta.

Trots regeringens politiska mål om minskade administrativa kostnader har företagens kostnader i stället ökat, och den upplevda regelbördan bland företag tycks öka. Företagare lägger i snitt ned 8–10 timmar i veckan på administration.

Byråkrati, regler och rapporteringskrav ska anpassas för småföretagare – inte tvärtom. Dessutom behöver regler systematiskt utvärderas och tas bort när de inte kan påvisas ge mer nytta än kostnaden de innebär.

- ❖ **Minskad beskattning av företag och företagande**

Skatternas nivåer och skattesystemets utformning är en av de viktigaste frågorna för landets företagare. Skatterna berör både priser, lönsamhet, möjligheterna att anställa, bolagets vinst och den egna försörjningen. Skattesystemet bör präglas av förutsebarhet, enkelhet, internationell konkurrenskraft och tillväxtgynnande. Västståndsskapande aktiviteter som företagande, jobb, utbildning (och användningen av densamma) och investeringar bör inte missgynnas.

Många företagare upplever att deras skattemedel inte används effektivt. Det är en central uppgift för staten att upprätthålla en effektivitet i och tilltro till skattesystemet.

Beskattningen av företag och företagande ska minska. Det ska vara enkelt att betala skatt och beskattningen ska ske rättssäkert, med möjlighet för skattskyldiga att överklaga.

- ❖ **Sänkta kostnader att anställa och tillgång till kompetent arbetskraft**

Företag och företagare är beroende av duktiga medarbetare för att deras företag ska kunna växa. Kompetensbristen är påtaglig för företag som behöver anställa och problemet har under längre tid varit ett stort tillväxthinder för företagen. Samtidigt följer valet av utbildning inte efterfrågan på arbetsmarknaden i den utsträckning som behövs för att möta företagets kompetensbehov i form av yrkesutbildad arbetskraft. Här krävs det att företagets behov avspeglas i utbildningsutbudet på samtliga nivåer i utbildningskedjan.

Att anställa en person är att släppa in denne i det viktigaste en företagare har – sitt företag och livsverk. En anställning är en förpliktelse som medför stort ansvar och är förknippat med stor risk. Höga löner och arbetsgivaravgifter tillsammans med ett omfattande arbetsgivaransvar innebär att Sverige har höga kostnader för att anställa. Risker för arbetsgivare att drabbas av sjuklöneansvar och långtgående

rehabiliteringsansvar, tillsammans med administrativa pålagor och oförutsägbara kostnader relaterade till exempelvis arbetsrätten, bör minska.

Kostnaden för att anställa är ett av företagets främsta hinder för nyrekrytering. Det visar att höga arbetsgivaravgifter är ett reellt hinder för svensk tillväxt och välstånd. Den höga kostnaden att anställa är även ett av skälen till att sysselsättningen inte ökar tillräckligt bland gruppen utrikes födda och personer med låg utbildningsnivå. Höga marginalskatter försvårar också företagets kompetensförsörjning. För att företag ska kunna växa och utanförskapet brytas krävs breda insatser för att sänka kostnaden för att anställa. Detta kan ske genom sänkta arbetsgivaravgifter, en mer differentierad lönestruktur som bättre speglar kompetens och genom att sänka riskerna som är förknippade med ett långtgående arbetsgivaransvar.